

Oxf. H. 37, b, 4. सस्याम्बुद्यायि° VARĀH. BRH. S. 17, 17. सस्यानामीतिभिः 3, 54. दत्तयज्ञ° BUĀG. P. 4, 3 in der Unterschr. Verz. d. Oxf. H. 8, a, 24. व्याधि° so v. a. das Weichen einer Krankheit SUÇR. 2, 348, 16. ein erlittenes Unrecht (= अघकार MALLIN.) KIR. 3, 16. so v. a. das Entehrtwerden, Geschändetwerden (eines Frauenzimmers): महिधंसाय KATHĀS. 13, 141. नैतासामस्ति विधंसः 43, 75. — Vgl. रोम°.

विधंसक (vom caus. von धंस mit वि) nom. ag. Schänder: स्वसुः KATHĀS. 106, 166.

विधंसन (wie oben) 1) nom. ag. verderbend, vernichtend, zu Grunde richtend, verscheuchend: शत्रु° R. 7, 23, 12. यज्ञ° MBH. 13, 906. दुःखौघ° Spr. 2046. प्रविलसत्तन्मान° Verz. d. Oxf. H. 129, a, 5 v. u. — 2) n. das Zerstören, Vernichten, Verderben, zu-Grunde-Richten: चैत्य° R. 5, 38 in der Unterschr. मधुवन° 60 in der Unterschr. शत्रूणाम् MBH. 3, 17472. शत्रु° R. 3, 28, 9. 32 in der Unterschr. दत्तयज्ञ° Verz. d. Oxf. H. 12, b, 14. 73, b, 19. ग. शक्रयशो° 79, a, 3. 4. पयिष° 244, a, No. 606. कर्मबन्ध° BUĀG. P. 5, 9, 3. °मुद्रा VJUTP. 106. das Schänden, Entehren: देवी° KATHĀS. 3, 38. — Vgl. काल°, मध°.

विधंसिन् 1) adj. a) zu Grunde gehend: एकात्त° (पिपुड) RAGH. 2, 7. — b) verderbend, vernichtend, zu Grunde richtend: वृषभासुर° PĀNĀR. A. 1, 32. श्रुतिकुलनातिष्यातावनिपालगणप° VARĀH. BRH. S. 32, 18. सस्यानाम् 8, 16. स्ववान्धवधूधेय्य° Spr. (II) 1624. 1721 (Conj.). Schänder, Entehrer: प्रुद्धात् KATHĀS. 71, 303. — 2) f. विधंसिनी Bez. eines best. Zauberspruches KATHĀS. 109, 22. — Vgl. कोला°, नृणा° (in der ersten Bed. auch Spr. 941), तत°.

विधस्त s. u. धंस mit वि; davon विधस्तता f. das Entehrtsein: भार्या-विधस्तता (अविधस्तता anzunehmen) KATHĀS. 73, 77.

विन् Verbalwurzel in der Bed. von कास्ति zur Erklärung von वेन angenommen von MAULDH. zu VS. 7, 16.

विनशिन् (von 1. नप् mit वि) adj. verschwindend (nach MAULDH.) VS. 9, 20. 18, 28. व्यभिप v. l. in TS. — Vgl. वेनशिन.

विनङ्गुम् m. du. die Arme nach NAIGH. 2, 4. अर्धस्मै जोषमभरद्दिनङ्गुसः RV. 9, 72, 3.

विनयोतिस् KATHĀS. 72, 304 wohl fehlerhaft für विनय्योतिस्.

विनत 1) adj. s. u. नम् mit वि. In der Bed. cerebral geworden auch AV. PRĀT. 4, 82. — 2) m. a) eine Ameisenart KAUC. 116. — b) N. pr. α) eines Sohnes des Sudjuma VP. 350; vgl. विनताश्च und विनय. — β) eines Affen R. 4, 31, 29. 33, 14. 39, 37. 6, 2, 45. 73, 64. — γ) einer Oertlichkeit an der Gomati R. 2, 71, 16. könnte in dieser Bed. auch n. sein. — 3) f. आ a) sc. पिडका ein best. Abscess bei Harnruhr WISE 362. SUÇR. 1, 273, 12. 18. ÇĀNĜ. SĀM. 1, 7, 45. H. an. 3, 300. MED. I. 157. — b) N. pr. α) proparox. der Mutter Suparṇa's (Garuda's, auch Aruṇa's u. s. w.), einer Tochter Dakṣa's und Gattin Kaçjapa's, H. an. MED. HALĀJ. 1, 119. Verz. d. B. H. No. 95. MBH. 1, 1074. fgg. 2520. HARIV. 170. 224. 11321. 11356. 12447. 12469. R. 2, 23, 31. 3, 20, 33. VARĀH. BRH. S. 48, 57. KATHĀS. 22, 181. fgg. 90, 97. fgg. VP. 122. 149. BUĀG. P. 6, 6, 21. fg. MĀRK. P. 104, 6. Verz. d. Oxf. H. 31, a, 44. 70, b, 30. °सूनु m. der Sohn der Vinatā d. i. Aruṇa, der Wagenlenker der Sonne. H. 102. — β) eines weiblichen Krankheitsdämons, = शकुनिप्रह MBH. 3, 14480.

— γ) einer Rākshasi R. 5, 23, 19. — Vgl. गो°, वेनतीय, वेनतेय.

विनतक (von विनत) m. N. pr. eines Berges VJUTP. 102.

विनताश्च m. N. pr. eines Sohnes des Sudjuma HARIV. 631. VP. 350, N. 6; vgl. विनत 2) b) α) und विनय 2) c).

विनति (von नम् mit वि) f. Verneigung: गुरुषु Spr. 1891, v. l. KĀNDOM. 130. कृत° adj. KATHĀS. 43, 403.

विनद (von नद् mit वि) 1) m. a) Geschrei R. 4, 12, 24. — b) Alstonia scholaris R. Br. ÇABDAK. im ÇKDR. — 2) f. आ Bez. einer Çakti PĀNĀR. 3, 2, 6. — 3) f. ई (wohl 2. वि + नदी) N. pr. eines Flusses MBH. 6, 335 (VP. 183); v. l. वेनदी.

विनदिन् (wie oben) adj. tosend, donnernd: पयोधर MBH. 3, 15811.

विनमन (von नम् mit वि) n. das Zusammen-, Niederbeugen (Gegens. उत्तमन) SUÇR. 1, 23, 16. 84, 13. 363, 14.

विनम्र (2. वि + नम्) adj. (f. आ) sich neigend, gesenkt, herabhängend: शाखाभुज KUMĀRAS. 3, 39. श्रीडाविनम्रवदना KĀURAP. 3. 28. VARĀH. BRH. S. 78, 12. °कंधर BUĀG. P. 10, 13, 64. °भृता DAÇAR. Comm. 77, 3. °देवासुर-मौलि Verz. d. Oxf. H. 187, a, No. 427, Z. 3. geneigt so v. a. gesenkten Hauptes 116, b, 3 v. u. KATHĀS. 28, 40. 63, 85. unterwürfig, demüthig 20, 225.

विनम्रक (von विनम्र) n. = तगरूप्य RĀGĀN. im ÇKDR.

विनयै (von 1. नो mit वि) 1) adj. entfernend RV. 2, 24, 9. — 2) m. a) Zucht, Erziehung, Unterweisung, Dressur; = शिता H. an. 3, 507. MED. j. 104. = शास्त्रसंस्कार H. 432, Schol. — Spr. 2819. शास्त्रविनयेषु MĀRK. P. 20, 5. न तस्य विनयः कृतः (न तस्यावि° ed. Bomb. तस्य अविनयः न कृतः न नाशितः NILAK.) so v. a. man konnte ihn nicht eines Bessern belehren MBH. 4, 675. विनये चैव युक्ता वारणावाजिनानाम् R. 2, 1, 20. अश्वानां प्रकृतिं वेचि विनयं चापि सर्वशः MBH. 4, 318. — b) Zucht so v. a. gutes, gesittetes Benehmen, Anstand; bescheidenes Benehmen; = वैनयिक P. 5, 4, 34. = प्रणति H. an. MED. औदार्यं विनयः सदा SĀH. D. 134. = इन्द्रियज्ञप H. 432, Schol. — R. 1, 9, 62. R. GORR. 1, 4, 28. 9, 60. 33, 1. 3, 70, 21. कश्चित् विनयः प्राप्तः 77, 10. नयश्च विनयश्च 4, 16, 25. 5, 66, 17. अभिनवसेवकविनयैः कश्चिद्वक्षितो नास्ति Spr. (II) 488. प्रथित° adj. (I) 2978. वनस्था अपि राव्यानि विनयात्प्रतिपेदिरे 4621. RAGH. 3, 34. 6, 79. ÇĀK. 28. 44. MĀLAV. 81. VARĀH. BRH. S. 13, 10. BRH. 13, 1. KATHĀS. 17, 56. 34, 159. RĀGĀ-TAR. 4, 51. संपन्नो विनयेन R. 2, 42, 5. °संपन्न 1, 1, 25. विनयान्वित 32, 10. च्युत° adj. VARĀH. BRH. S. 104, 63. गुरु-विनयवृत्ति dem Lehrer u. s. w. gegenüber Spr. (II) 1871. पित्रोश्च विनयपरः ÇUK. in LA. (III) 35, 11. 6. प्रज्ञानां विनयाधानात् RAGH. 1, 24. विनयावलोक BUĀG. P. 5, 2, 6. प्रबोधविनयो RAGH. 10, 72. लक्ष्मोविनयो KATHĀS. 25, 171. °ज्ञ MBH. 12, 2538. R. 2, 37, 1. 40, 10. 84, 11. विनयावनता स्थिता MBH. 3, 2467. KATHĀS. 24, 15. तेभ्यो ऽधिगच्छद्दिनयम् M. 7, 39. विनयं समालम्बते Spr. 3168. नयश्च विनयं विना ÇATR. 10, 187. अकीर्तिं विनयो हृत्ति Spr. (II) 28. निर्धनो विनयं याति 1020. कुलस्य विनयो विभूषणम् 1487. मदेन विनयो कृतः 1074. विद्या ददाति विनयम् (I) 2793. जितेन्द्रियत्वं विनयस्य कारणम् 972. ज्ञायते विनयः श्रुतात् 3038. सकलगुणभूषा च विनयः 4323. विनयं राजपुत्रेभ्यः शिञ्जेत 3006. Am Ende eines adj. comp. f. आ 1673. विनयोपपन्न (अश्व) gut gezogen VARĀH. BRH. S. 93, 13. अ° (s. auch bes.) ungebührliches Benehmen: °भवनम् (स्त्रीय-त्वम्) Spr. (II) 1038. (I) 1934. VARĀH. BRH. S. 19, 8. KATHĀS. 20, 183. 27,